

- Viden i fællesskab

2011

Klar, parat START

"Tillykke med din nye titel som pædagog" lyder det fra rektoren på VIA University College i Aarhus. Eksamensbeviset ligger klar og en fremtid på arbejdsmarkedet venter forude. Nye mennesker, nyt arbejde, nye indtryk og ansvar venter lige om hjørnet.

Af Tina Brandstrup Hansen, pædagog i Landsbyen Sølund

Mit hjerte banker... jeg er nervøs. Det er nu, det gælder, er jeg parat? Jeg står i døren til min nye arbejdsplads d.25. juli 2011. Alene! Ingen vejleder, ingen lærer og ingen kammerater. Kun mig selv. Den første tanke, der popper op i hovedet på mig er: *"Mon beboerne, synes godt om mig?"* En fremmed, som kommer ind i deres hjem. Et hjem præget af faste rutiner. Et hjem hvor kærlighed og omsorg stråler ud af omgivelserne. En duft af nymalede vægge møder pludselig min næse, hvorefter en blød hånd og et smilende ansigt byder mig velkommen på min nye arbejdsplads i Hus 8, boenhed 7 i Landsbyen Sølund.

Kultur/ forventninger

Hver arbejdsplads har sin kultur, sine skikke og sine regler, for hvad man gør og ikke gør. Det er regler, man ikke lærer på studiet, og det kan derfor være svært at vide, hvad lederen og ikke mindst kollegerne forventer af en. Jeg startede med at ville det hele på én gang. Jeg har enkelte gange taget mig selv i at ønske noget så "simpelt" som et regelsæt for de interne spilleregler. Jeg har senere måtte konstatere, at det ikke kan lade sig gøre, ting tager tid! Denne tid er guld værd i arbejdet med relationer og kærlighed, som er i højsædet i Landsbyen Sølund.

Trods de uskrevne regler føler jeg mig meget privilegeret over at få lov til at arbejde i Landsbyen Sølund. Følelsen kommer af den varme velkomst, som mine kolleger og beboere har givet mig. Jeg føler mig accepteret, for den jeg er.

Kulturen i Hus 7 er præget af gensidig respekt for beboernes ønsker og behov. Her vægtes beboernes medbestemmelse, at de oplever livskvalitet på deres præmisser, højt. Livskvaliteten opnås bl.a. ved, at personalet arbejder målrettet med at tilrettelægge de daglige gøremål, så de passer til den enkeltes ressourcer. Formålet er, at højne den enkeltes følelse af meningsfuldhed og livskvalitet.

Praksisfortælling

I huset har vi en beboer, som på hverdagene bliver fulgt hen til Sølunds posthus af en medarbejder, her aflevere/hente han post for huset. Herefter får han som tak et knus og et stykke chokolade af sekretæren. Efterfølgende sørger beboeren for, at skralde- og vasketøjsvognen bliver tømt. Jeg har observeret, at beboeren smiler og giver knus tilbage for at vise sin glæde og stolthed over at kunne bidrage og hjælpe. Beboeren har dagligt svære adfærdsproblemer, såfremt hans "ritualer" ikke bliver udført. Ved at give ham denne daglige succesoplevelse, føler han, at vi ser bag hans adfærdsproblemer, og elsker ham, for den han er. Det er tydeligt for mig, at beboeren her oplever livskvalitet og følelsen af værdi, trods hans voldsomt selvskadende adfærd.

Gentle Teaching

Landsbyen Sølunds pædagogiske filosofi er Gentle Teaching (GT), udviklet af den amerikanske psykolog John McGee. Filosofien i GT er at skabe det gode liv for beboerne gennem kærlig omsorg, ligeværdig anerkende samvær og ved at møde beboeren, hvor han/hun er.

Jeg var til GT undervisning i oktober måned, hvor jeg blev bidt af den måde, som budskabet blev formidlet på. Grunden til dette var, at underviseren var meget tydelig i sit verbale og nonverbale kommunikation. Trine K. Schierff, vicelandsbyleder i Landsbyen Sølund, underviste, og hun viste tydeligt, at hun brænder for filosofien. Hun fortalte små sjove og interessante historier om hendes tid som pædagog i Landsbyen Sølund. Hun har nogle gode erfaringer med i sin ”bagage”, som vi, der deltog i undervisningen, fik stor glæde af.

Det er svært at udføre GT i praksis, når man kommer direkte fra skolebænken, og derfor ikke har den store erfaring hverken med GT eller målgruppen, mennesker med vidtgående fysisk og psykisk udviklingshæmning. Jeg kan mærke, at jeg så småt er ved at opbygge gode og tætte relationer til vores beboere i hus 7, det tager tid, men jeg er sikker på, at det er al tiden værd.

Mit første indtryk af GT filosofien var, at den er en meget amerikansk inspireret ”I love You” metoden, hvor man altid handler positivt. Efter jeg har fået teorien forbundet med den pædagogiske

praksis, har jeg fået øjnene op for, hvad filosofien egentlig går ud på. En ting er at forstå teorien bag GT, en anden er at kunne omforme teorien til praksis. Som nyansat og nyuddannet pædagog i Landsbyen Sølund kan det nogle gange være frustrerende ikke at kunne det samme med beboerne, som dem der har været ansat i længere tid. De har gennem en årrække opbygget meget betydningsfulde relationer, som gør det muligt at nå ind til beboerne og forstå deres adfærd og behov at elske og anerkende dem på trods af disse.

Det sundhedsfremmende arbejde i den pædagogiske praksis

Det er min erfaring, at der ofte opstår misforståelser omkring, hvad det sundhedsfremmende arbejde egentlig går ud på. Mange forbinder det sundhedsfremmende arbejde med det forebyggende arbejde, hvor målet er at

holde folk raske ved at undgå sygdom. Jeg har valgt at inddrage Aaron Anotnovsky, som er professor i medicinsk sociologi, da hans teori om ”oplevelsen af sammenhæng” også fokuserer på det positive i det pædagogiske arbejde.

Antonovsky mener, at sundhed er meget mere end blot fravær af sygdom, og han opfandt derfor teorien bag begrebet *det sundhedsfremmende arbejde*. Antonovsky's teori om sundhed bygger på oplevelsen af sammenhæng (OAS). Det vil sige følelsen af begribelighed, håndterbarhed og meningsfuldhed. Sundhed bliver hermed relateret til følelser og kommer ad den vej til at handle om livsmod, livsglæde og følelsen af at kunne håndtere og finde mening i de situationer man befinder sig i. Sundhed bliver således et individuelt projekt, hvor det afgørende for det sundhedsfremmende arbejde bliver at finde ind til det, der giver mening og er betydningsfuldt for den enkelte. Netop her ser jeg en stor lighed med GT.

Afslutning

Jeg har igennem de sidste 3 måneder været på en rejse, som har udviklet mig personligt og fagligt. Jeg har på den korte tid formået at blive en fast del af en personalegruppe, og jeg har gjort mit ypperste i forhold til de 8 beboeres trivsel. Jeg forsøger altid at møde beboerne, hvor de er. Jeg sætter mig gerne og lytter til deres historier. Jeg griner og ler med dem. Jeg kigger dem gerne dybt i øjnene, og jeg giver dem store og lange knus. Jeg gør det, fordi jeg brænder for det pædagogiske arbejde med udviklingshæmmede både personligt og fagligt. Jeg har lært, at det tager tid at opbygge en grundlæggende tillid til beboerne netop for at få den gode relation.

Det er svært at udføre GT i praksis, som nyansat og nyuddannet i Landsbyen Sølund, da det kræver, at man kender beboernes generelle væren, livshistorie og kulturforhold. Jeg har fundet ud af, at det tager sin tid at komme ind på beboerne.

Det tager også tid: at kunne tale på lige fod med alle sine nye kolleger, at forstå husets regelsæt, og at opnå den grundlæggende tillid, som er mellem personalet, beboerne og ledelsen.

Konklusionen på artiklen er, at det er hårdt at være ny et sted, hvor relationer betyder så meget for om tingene lykkes, men det er al arbejdet værd. Hver gang det lykkes en smule, er det fyldestgørende og tilfredsstillende til op over begge ører.

Landsbyen Sølund er et godt sted at være, et godt sted at bo og et godt sted at gæste.